

חוק הפיזיותרפיה והגדרת המקצוע

קוראים יקרים,

למלא תפקיד מרכזי ביותר בתחום זה. מאמרם של איתן רווה, יוסף ריבק, ואלי כרמלי אשר בוחן את השפעת פעילות טאי צ'י ציואן על לחצים ושחיקה אצל עובדי היי-טק מקדם אותנו בהבנת השפעת הפעילות הגופנית על משתני איכות חיים חשובים. יש הרואים באזכור נושאים כמו טאי צ'י פלישה לתחומים אלטרנטיביים שלא לנו. קידום בריאות באמצעות פעילות גופנית הוא מאבני היסוד של מקצוע הפיזיותרפיה. לכן כל הכלים (וטאי צ'י היא רק דוגמה אחת מהן) להשגת מטרה זו המבוססים ראיות, חייבים להיכלל בין מגוון הכלים שבאמתחננו. הכלים היחידים שעלינו לפסול הם אלו שהראיות המדעיות שוללות.

גבי מיכל כפרי "הרימה את הכפפה" שנוקרה בגיליון הקודם בהביאה לפנינו תאור מקרה. המקרה, מתחום השיקום הנוירולוגי, מתאר תפקוד ושביעות רצון של מטופלת עם חולשת צד אשר התנסתה במשך תקופות ארוכות בהליכה עם שני עזרי הליכה, מכשיר אורטוטי מיכני ומכשיר גירויים חשמלי לתיקון חולשת שרירי כף הרגל. ההשוואה המתוארת במקרה זה ייחודית שכן במרבית המקרים יש למטופלים מיומנות בשימוש במכשיר אחד בלבד. לכן מחקרים המשווים בין העזרים, בדרך כלל אינם כוללים אנשים בעלי מיומנות שווה בשני המכשירים. המאמר מדגים כיצד גם מקרה בודד יכול להביא לתובנות עמוקות. אני תקווה שהמאמר יגרה קוראים אחרים לשתף אותנו במקרים המיוחדים בהם הם מטפלים, אשר יכולים להעשיר את ההבנה והטיפול המקצועי שלנו.

פחד מנפילות היא תופעה שכיחה אצל זקנים אשר לה השלכות חשובות על תפקוד ואיכות החיים של הזקן. לתוכנית התערבות טיפולית רב-מקצועית להקניית כלי התמודדות עם הפחד מנפילה ולשיפור התפקוד, חשיבות מרובה להפחתת התופעה. המאמר הרביעי בגיליון זה של מיכל אלבוים-גביון ואחרים, מציג לקוראים כלי לאבחון פחד מנפילות אצל קשישים אשר המהימנות והתוקף של הנוסח העברי שלו אומתו. שאלון זה יכול לסייע לפיזיותרפיסטים באיתור זקנים הסובלים מפחד מנפילה, ויאפשר למקד את הטיפול באנשים אלו על פי צרכיהם.

בגיליון זה אנו ממשיכים עם המדורים הקבועים של "חדשות מן האינטרנט" ו"ממדף הספרים". כמו כן מופיע מדור חדש "חידושים מהשטח". המדור מתאר פיתוח "low-tech" של שלושה סטודנטים בשנה השלישית ללימודי הפיזיותרפיה אשר מדגים כיצד זיהוי בעיה, יצירתיות ויוזמה יכולים לשפר את העשייה המקצועית בצורה משמעותית. אני בטוחה שלרבים מכם דוגמאות דומות אשר יכולות לעניין ולקדם את כולנו. קריאה מהנה.

בברכה,

יוכבד (יוכי) לויפר
עורכת ראשית

מקורות:

1. Vision 2020, http://www.apta.org/AM/Template.cfm?Section=Vision_20201&Template=/TaggedPage/TaggedPageDisplay.cfm&TPLID=285&ContentID=32061
2. World Health Organization. International classification of functioning disability and health (ICF). Geneva: World Health Organization, 2001.

בימים אלו מסתיים תהליך החקיקה של חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות. תהליך ארוך ומורכב אותו הובילה העמותה לקידום הפיזיותרפיה בישראל, יחד עם משרד הבריאות, ארגון הפיזיותרפיה ופיזיותרפיסטים רבים מהשדה שתרמו מזמנם וממרחם. החוק יקבע את תנאי הכשירות וההכשרה הנדרשים לצורך קבלת תעודת הכרה במקצועות הבריאות העיקריים: פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת ותזונה - דיאטנות. תנאים אלו יכללו השכלה אקדמית מתאימה, הכשרה מעשית, ועמידה בבחינות. החוק יקבע כי טיפול בתחומים אלו יינתן רק על ידי איש מקצוע בעל תעודה במקצוע. משרד הבריאות ינהל רישום של בעלי תעודת המקצוע שיהיה פתוח לציבור הרחב באתר האינטרנט של המשרד. החוק מבטיח שכל המטופלים יזכו לטיפול של אנשי המקצוע מהרמה המקצועית הגבוהה ביותר, ובכך יסייע להגן על בריאות הציבור.

תודתנו העמוקה לכל אלו שעסקו במלאכת הכנת חוק חשוב זה לאישור הכנסת ובמיוחד ליו"ר העמותה גבי נירית לרר-רותם. ללא הכישרון, המסירות, ההתמדה והמנהיגות של נירית - זה לא היה קורה!! בעוד החוק יגדיר את אנשי מקצוע הפיזיותרפיה על פי הכשרתם, הדיון לגבי מהות המקצוע והגדרת תחומי העיסוק המקצועי הם נושאים אשר עלינו, אנשי מקצוע הפיזיותרפיה, להמשיך וללבו. ברצוני להציע כאן כנקודת מוצא לדיון ציבורי/מקצועי, את ההגדרה המוצהרת של ארגון הפיזיותרפיה בארה"ב כפי שזו באה לידי ביטוי במסמך המתאר את חזון המקצוע לשנת 2020 (Vision of 2020):

"Practitioners of choice to whom consumers have direct access for the **diagnosis** of, **interventions** for, and **prevention of impairments, functional limitations, and disabilities** related to **movement, function, and health**".¹

דהיינו: הפיזיותרפיסטים הם אנשי מקצוע מועדפים אליהם יוכלו הצרכנים לפנות בגישה ישירה (ללא הפנייה מרופא) לאבחון, התערבות טיפולית ומניעתית לצורך התמודדות עם לקויות, מוגבלויות תפקודיות, ונכויות הקשורים לתנועה, תפקוד ובריאות.

הגדרה זו תואמת את מודל הבריאות של ארגון הבריאות העולמי (International Classification of Function and Health - ICF)², אך אינה כוללת את המחויבות שלנו לטיפול מבוסס ראיות. כדי שנהיה אנשי מקצוע מועדפים על ידי הציבור בכל מגוון הבעיות התפקודיות של האדם מינקות לזקנה, מבריאות לחולי, עלינו לחתור לכך כי ההחלטות הקליניות שלנו תהיינה מבוססות על ידע עדכני מתחומי מדעי היסוד כמו גם מתחומים קליניים.

הגיליון הנוכחי כולל מאמרים מקוריים אשר משקפים את רוחב היריעה המקצועית שלנו. גבי דר, מציגה במאמרה מחקר באנטומיה המבוסס על צילומי CT ובדיקות היסטולוגיות בגופות, אשר לכאורה רחוק מהעשייה הקלינית בפיזיותרפיה. המחקר מדגים את חשיבות קידום הידע במדעי היסוד ברפואה לצורך קבלת החלטות קליניות בטיפול באנשים עם כאבים על רקע שלד שריר. אין ספק ששאלת המחקר הרלוונטית למקצוע נובעת מכך שהכותבת משלבת מומחיות במקצוע הפיזיותרפיה בתחום האורתופדיה/ספורט עם מומחיות מחקרית באנטומיה.

האמרה הפופולרית "מה שטיפש אחד זורק לבור עשרה חכמים לא יוציאו" משקפת את חשיבות המניעה וקידום הבריאות כמרכיב מרכזי ברפואת העידן המודרני. כמומחים לפעילות גופנית ולתנועה, אנו חייבים